

CATALUNYA SOCIAL

Any VII. Núm 325

Un any, 10 ptes. — Núm. solt, 20 cts.

13 d'agost de 1927

PUBLICACIÓ
SETMANAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
DURAN I BAS, 11 - BARCELONA

APARTAT 1036
TELÉF. 1171 A

Vora l'Arc de Barà

El diumenge penúltim, 31 de juliol, es celebrà al peu del venerable arc romà que dedicat a Licini Sura conserva el record de l'antiga dominació imperial, una festa i cerimònia ben estranya. Alguns amics nostres hi prengueren part, i perquè ens sembla perillós el corrent d'idees que es vol fer partir d'aquell monument, creiem del cas fer una advertència, tota vegada que no sabem veure com l'estudi, amor i veneració a la noble relíquia, molt lícits i justos, hagin de donar lloc, exagerant la nota i descarrilant la intenció, a una espècie de reviscolament pagà, al qual no podem assentir en cap manera.

Es tractava no gens menys que d'ungir l'Arc de Barà, establint un ritual que pot ésser una paròdia de la unció dels edificis consagrats per l'Església. Foren aportats al costat dels pilans "unes garbes de blat i un paner per al gra fructífer, emblemes de la deessa Ceres", un orador digué que "el reunir-nos davant l'Arc és per a demanar-li (?) força espiritual per a seguir la tasca"; altres oradors feren un elogi històric de la Roma antiga, elogi que en aquell lloc i ocasió tenia caràcter més ariat que de dissertació acadèmica, de programa educatiu, al qual caldria posar urgents notes marginals, i per a fi de festa — o tal vegada com a motiu principal d'ella — una dansarina ballà "per al poble, rodejada del poble", danses clàssiques, inspirada una d'elles, segons deia una crònica, "en els misteris de Dèmetèr, executada per primera vegada al Santuari mateix de la deessa d'Eleusis".

Creiem lloable que es fomentin els estudis clàssics i que entre nosaltres circulin dignament anostrats els grans mestres de les llengües llatina i grega, formació insuperable del gust i escola de bellesa insubstituïble; estimem que mereixen tots els encoratjaments els estudis artístics, arqueològics i històrics, i la veneració gelosa de les ruïnes majestuosos que ens han llegat els besavis, entre les quals culminen i són una glòria especialíssima de la nostra terra les romanalles grandioses de la civilització romana, que tantíssim influï en la nostra i de la qual per tants conceptes som fills. Però

que es vulgui reorganitzar totes aquestes veneracions, records i estudis, tendint a ressuscitar l'ànima que informà aquella civilització caiguda, i caiguda molt justament, fent que de la cultura clàssica passem de pressa a l'ànima clàssica, no pot això acceptar-se entre gent cristiana, perquè l'ànima clàssica no és necessari recordar que era l'ànima del paganisme.

No hem sabut veure en les ressenyes dels quatre discursos que es pronunciaren sota l'Arc de Barà la menor referència al Cristianisme, cap al·lusió, que hauria estat tan urgent com justa, a la Roma cristiana, successora i hereva de la imperial, contra la qual lluità i a la qual vencé, aprofitant-ne lo bo, respectant i admirant-ne les magnífiques despulles, però aixecant triomfal un esperit totalment contrari per a redempció i salut de la humanitat.

A bona hora, els professors i editors dels clàssics als quals ens referim, a bona hora es proposen restaurar, no els estudis romans, profitosa tasca i útil, sinó la síntesi romana! Ja els han passat al davant en aquesta feina; i a l'altra banda de la Mediterrània, a Roma mateix, una gent inflamada d'ideals imperialistes es dedica de pressa a la romanització integral del poble i de les institucions, amb totes ses conseqüències — que estic seguríssim que no trobaran pas agradables, si se'n recorden, els oradors del Vendrell. Tots ells bé deuen saber que al Fòrum Romà va ésser consagrada, fa pocs mesos, una certa espasa simbòlica, damunt de l'Arc del Cèsar "dinanzi al Divo Giulio". En aquella cerimònia "típicament pagana, cesària, en la concepció i àdhuc en el lèxic", deia un diari, prestà hom jurament per a reconstruir l'imperi de Roma en el món. Han pensat en això els oradors de Barà? En honor d'ells gosàriem a suposar que no.

Restauren les danses clàssiques al peu del monument clàssic... Restauraran també l'amfiteatre de Tarraco, i les multituds clàssiques que l'emplenaven i els espectacles clàssics que s'hi feien? No oblidin els professors d'història que la civilització romana era un conjunt orgànic d'elements conco-

mitants: a les dances místico-sensuals corresponien els combats d'esclaus, les matances cruels i els hòrrids espectacles oferits també en holocaust a les passions del poble. Contra tot allò sorgí i vençé el Cristianisme.

L'anacronisme de la festa paganitzant de l'Arc de Barà, si prosperés — Déu nos en guard — ens

portaria als anacronismes morals més esgarri-fosos. El misticisme estatista, brot genuí del tany dels Cèsars, que per ci per lla torna a florir, i en alguns llocs a granar, amb fruita negra o vermella, afegiria a l'Arc de Barà tots els arcs de pont que fessin falta.

Article d'estiu

Comentaris d'un altre

L'altre article a què ens referim és el que dedicàvem a "Barcelona, ciutat d'estiu", el dia 30 de juliol.

No n'ha fet pas poca de forrolla!

Que la tesi és falsa.

Que encara que fos veritable no pot defensar-la CATALUNYA SOCIAL, perquè la revista no sols és de Barcelona, sinó de Catalunya sencera.

Que entre aquestes poblacions, molt nombroses, n'hi ha moltes que són verament ideals per a estuejar-hi.

Que no n'hi ha cap que pugui envejar res a Barcelona per a passar-hi l'estiu.

Que faci el favor de rectificar...

Punts suspensius...

I "en su lugar descanso!", que diu la tropa.

"La raó, a un moro"; quant més, per tant, a un cristià de casa!

I el bo del cas és que quasi tothom té raó; que Barcelona és ciutat d'estiu, i les altres poblacions que es queixen de l'article, també.

Cabalment hom ho ha pogut constatar personalment aquest i altres anys.

Al llarg de les nostres enciseres costes de Llevant i de Ponent hi ha un enfilall de poblacions ideals per a passar-hi la canícula i rabejar-se en una mar que sembla el mirall del paradís.

I en el si frondós de les nostres muntanyes, o al redós de llurs vessants o cavalcant sobre els seus lloms altívols — hi ha una munió de pobles que ofereixen al fatigat i malaltís ciutadà barceloní, salut, pau, descans, benestar, bons aliments, excel·lents aigües, fresca tònica, camps ubèrrims, vergers delitosos, afraus magnífiques, horitzons esplèndids. Que ho és de formosa Catalunya!

No hi ha altra terra al món amb ella comparable!

Prou que ho saben, i ho reconeixen, i en frueixen els cent mil barcelonins que cada any abandonen la ciutat i omplen tots els indrets del gran Principat català, d'estiuejants o de visitants, per tal de fruir-ne les susdites excel·lències.

I què direm de les meravelles que obren les seves aigües medicinals? Si les tinguessin els francesos vindria mig món a curar-se i... es curaria. No n'hi ha de millors al món.

No poden pas queixar-se dels barcelonins ni de Barcelona els veïns de les poblacions foranes.

Quina milionada els deixen cada any!

Fins aquí la creu; ara bé la cara d'aquell article.

I la cara la formen les felicitacions i enhorabones que ens ha valgut la seva publicació.

Veritat és que entre aquestes ens hi falta encara la de l'"Atracció de Forasters"; però ja vindrà quan se n'assabenti.

Els vells barcelonins resten embadalits d'aquell article, i tots els qui si us plau per força, han de romandre a Barcelona tot l'estiu, n'estan entusiasmats.

Un dels felicitants, un xic irònic, ens diu que hem descobert el Mediterrani.

Un altre que se les dona de set-ciències, abona la higiene de la suor estiuenca i formula així, a estil hipocràtic, la sentència salutífera: qui no sua de grat a l'estiu, suarà per força a l'hivern.

Un tercer s'embrancha en el problema de la invasió de les voreres per les famílies dels porters, que les fan intransitables a l'estiu, dient-nos que aquest problema no té solució, a menys que condemnem a morir ofegades o rostides, en les cofurnes que habiten, les dites famílies. I en exposar això, les emprèn contra els arquitectes que les han projectades i els propietaris que les han consentides i les mantenen. Quelcom de veritat hi ha en ço que diu l'indicat comunicant, però cal posar-se a la raó. No totes les habitacions porterils són cofurnes.

Però no és pas el cas que fem públic tot el que ens ha manifestat respecte a "Barcelona, ciutat d'estiu". Amb tot serà bo constatar l'interès creixent que aquí i fora d'aquí obtenen els problemes locals, i com s'estudien les seves solucions, i de quina manera es procura aplicar-les quan les solucions es presenten fàcils.

Dos són els problemes cabdals que hom registra viatjant per Catalunya: aigua abundosa i neteja pública.

Quasi bé podríem dir que els dos problemes en formen només un. Resolt el de l'aigua...

El dia que estiguin resolts tots dos, les poblacions que ho vegin — Barcelona entre elles —, progressaran desafortadament.

Avui diu, l'estiuejant transigeix amb tot menys amb l'escassetat d'aigua bona i la falta de netedat pública.

Més que amb edificis nous, més que amb bons carrers, més que amb mercats ben servits, més que amb passeigs formosos i amb vergers florits, cal pensar en l'aigua, en aquest bé de Déu que és l'aigua, sense la qual no hi ha salut, ni alegria, ni netedat, ni civilitat possibles.

I prou per avui!

C. DE LES S.

Visió de Montecarlo

Un dels espectacles meravellosos que es pot oferir a la contemplació de l'home és aquest panorama que de la *Corniche* estant s'obre en la Costa Blava. Aquell balcó sembla fet a posta per a deixar astorada la retina més freturosa de visions extraordinàries. I bé el coneixen els professionals del turisme quan, de meravella en meravella, i en arribar a un cert punt de la carretera, us conviden a deixar la *voiture* i us fan guaitar al balcó natural!

Oh, quin bé de Déu el que al vostre esguard s'ofereix! Davall vostre, immediatament al davall, els boscos de verd maragda esmaltats de casetes pintoresques amb llurs teulades de carmí, ben cuidades per a donar al panorama tot el relleu de color necessari. Un xic més enllà, les cases que envolten aquests llocs de fades dits el Principat de Mònaco i Montecarlo; al fons, la mar blava, amb un blau tan intens, tan viu, que quasi bé resulta insultant.

Massa color; massa blavor; massa llum. Això, senzillament, embafa, com deia un amic meu. Tota l'esplendorositat de la mar llatina, tota l'embriaguesa de color és allí manifesta. A un pintor que en un moment donat pogués traslladar a la tela tot aquell somni de colors, li diríem que somia, que pinta coses irreals, que es deixa portar per una imaginació esbojarrada. I amb tot, aquesta és la realitat més estricta, més formosa, més embafadora i tot, com diem!

* * *

Deixeu el pedestal que us ha servit per a la primera observació, i els autos us porten avall, sempre avall. I ja dins Montecarlo, visiteu els carrers, pulcres com un saló de cristalls; les cases d'aire confortable; i, després d'un cop d'ull a la residència o castell del Príncep de Mònaco, aquest principat ideal sense guerres, sense soldats, sense fronteres amb duanes, sense conflictes internacionals, arribeu al famós Gran Casino.

Qui resisteix la temptació d'entrar-hi? És de tant en tant que veniu per aquests llocs; i qui no vol veure, un cop a la vida almenys, aquest espectacle de vici, únic al món, en extensió, en profunditat, en nomenada?

Prèviament les corresponents formalitats—perquè per a ésser viciós allí cal omplir formalitats de policia—entreu en una meravellosa sala, farcida de taules de joc, de tots tamanys, immenses, plenes sempre a desdir. Allí, si sou un xic observadors, podeu sorprendre tota la gama del vici i de la degeneració elegants d'Europa i del món sencer. La gran dama que llueix sedes brillants; la fastuosa *demi-mondaine* amb les seves carns a l'aire rublertes de plomes i perles; el cavaller elegant i avorrit; el jovenet que es llença pels camins de perdició i que ja no té en la mirada el brill de la joventut; l'home de faç viciosa, anegat en tota podridura; l'inexpert que adquireix unes quantes fitxes per a saber quin gust dóna el perdre després d'haver guanyat; els nuvis que llencen vint francs sobre el tapet per a contar-ho després en el seu recó provincial. Tot això trobareu allí.

Però, pels iniciats hi ha quelcom més. A la banda dreta de la sala general, amb les seves dotze i catorze taules enormes, totes funcionant i engolint diner, hi

ha una altra porta que dóna pas al saló on entren els *socis*, els paladars estragats de la vida i els jugadors de més fama. I és allí, on principalment es congrega el vici elegant, la podridura general d'Europa, el corc del món sencer. Allí s'hi ha de jugar a base de quantitats respectables; i és allí on s'obre, de tant en tant, una porta sinistra que, un xic tapada per riquíssim decorat, devora els cadàvers dels infeliços suïcides que damunt la taula verda han deixat l'honra, el pa de la família, i la vida, i que van per aquella sinistra obertura, enduts per dos criats, al cementiri de la Metròpoli, i d'allí a les eternes tenebres (humanament judicant).

Segons una recent estadística l'any darrer els suïcides arribaren, a Montecarlo, a l'enorme xifra de tres cents sis, és a dir, un xic més de vint-i-cinc per mes. Com es pot, doncs, viure en pau en un lloc com aquell d'on surt un nombre de germans nostres tan gran cap a l'infern? Com es pot mirar amb cara serena aquell antre de vici i de luxúria on tot acaba amb el suïcidi?

El món és propici als vicis. L'home aïllat, abandonat a ell mateix pot, en un moment donat, arribar al desastre últim i definitiu. Però és que pot tolerar-se en nom de la civilització i de la cultura l'existència d'un lloc sinistre, centre de vici, focus de perdició i luxúria. i porta oberta per al suïcidi? Amb quina dignitat pot viure en mig d'Europa una taca negra tan sinistra? En nom de quins principis pot ésser defensada l'existència del Montecarlo viciós i podrit?

Fa pocs dies — ens conten — que un ciutadà iugoeslau, en un atac de bogeria, va untar amb petroli una taula de joc per encendre-la; va trencar, a trets, salomons i objectes d'art dels salons, i llençant-se per un balcó, es va matar. L'escàndol va ésser enorme, sense precedents. I ens demanem nosaltres: és que realment estava boig aquest iugoeslau, segurament arruïnat en aquell antre de vici? O és que, ben mirat, era ell l'únic que en aquell ambient servava clares les seves potències i trobava bojos als altres? Obligats a escollir entre uns i altres, a qui escolliríem com a sà d'enteniment i lògic?

* * *

Sortim del Casino oprimits d'ànim. Mai cap altre espectacle no ens repugnà més. Mai no restàrem tan preocupats, com llavors, demanant-nos en nom de quins interessos, ni morals ni econòmics, pot defensar-se una cosa semblant com el manteniment d'aquesta llaga oberta. No constitueix una vergonya enorme per a tota la nostra civilització? No constitueix un oprobí general per aquest país que s'anomena cristià?

La visió blava de la costa, la bellesa d'aquell petit port natural, la silueta d'aquell castell i d'aquell museu oceanogràfic del Príncep, ja mai més aquella bellesa no ens impressionà com abans. Entre les seves harmonies, la taca negra del Casino, amb les seves tres centes víctimes anuals, amb la seva mort, organitzada, ens llevava tota dolcesa i tot grat record d'aquesta meravellosa i corcada *Côte d'Azur*.

GASTON GERARD

LES GRANS FIGURES DEL CAMP SOCIAL CATÓLIC

Monsenyor Ketteler

II

Els catòlics alemanys han tingut homes de molta vàlua que han excel·lit en totes les branques del saber humà. Els temorencs podien creure que el catolicisme seria anorreat per les sectes protestants. Com és natural, no ha estat així. Les lluites i les persecucions no han estat mai perjudicials al catolicisme. En els pobles on hi ha lluita el catolicisme és més viu.

Quan es tornin a obrir les esglésies mexicanes en l'esperit dels catòlics perseguits hi haurà molta més vibració.

A Alemanya hi ha hagut homes molt eminents que han enarborat la bandera de Crist. Waldeck, Mallinckrodt, Windthorst i Schurlemer-Alst han exercit una gran influència damunt la gent del camp. Gran també ha estat la influència dels economistes comte de Galen i l'Abat Hitze. Ha tingut poetes eminents com Leopold de Stolberg i Anna Droste-Hulshof, que ha arribat als cims més alts de la poesia. Els Prelats han sabut posar-se en contacte amb llurs ovelles i alguns d'ells els han esbrossat el camí de l'heroisme. Els catòlics no podem oblidar la intervenció brillant en molts afers de Mons. Droste-Vischering, del Cardenal Melchers i del Cardenal Diepenbrock. Però per damunt de tots excel·leix Monseñor Ketteler.

El gran Prelat va néixer l'any 1811, en la ciutat de Munster. La família Ketteler era noble i es distingia per la seva fe i fonda religiositat. El petit Ketteler era un infant d'una gran vivacitat i una mica impetuós de caràcter, però molt piadós. Quasi sempre la infantesa dels homes renovadors que de vegades aconseguixen capgirar un poble, és una mica tumultuosa. Porten a dintre tanta vida que els homes vulgars en veure'ls tan inquiets creuen que més tard seran insuportables i àdhuc perillosos.

Sovint veiem que els infants que obtenen les notes més altes són uns pobres nois. Naturalment que hi ha excepcions, però generalment els grans homes de petits ja han posat de manifest la seva disconformitat en moltes coses de la vida. Ketteler, però, era tan seriós que un íntim de la família l'anomenava sempre: Excel·lentíssim senyor Bisbe.

Als tretze anys va ingressar al col·legi dels Pares Jesuïtes de Brieg (cantó de Suïssa).

En les cartes que adreçava a un seu germà es posa de manifest l'alegria que li produïa la contemplació de la natura.

Els seus condeixebles l'estimaven molt, però era el més entremaliat de tots. No sols discutia apassionadament amb els seus condeixebles, sinó també amb els seus professors. Tenia únicament 14 anys quan va escriure una carta al seu germà i entre altres coses li deia: "Estic encantat de la meua estada en aquesta ciutat. No obstant, l'any passat estava millor, perquè ara tenim un superior terriblement groller (1); després que hom ha exposat les raons

més convincents, us agafa pel coll i us fa passar la porta".

El jove Ketteler emprava un llenguatge molt violent, que estava d'acord amb el seu caràcter. No obstant, hem de creure que era molt bo, perquè un jove alsacià anomenat J. B. Schlosser, en una carta adreçada al germà de Ketteler, profetitzava que el seu amic està destinat a ocupar els llocs més alts i que amb el temps serà un gran sant. Aquesta és una prova irrefutable que era un jove bo i pietós, malgrat el seu caràcter intemperant.

Als divuit anys va acabar els seus estudis clàssics amb els Pares Jesuïtes. Desitjant preparar-se per a la carrera administrativa, ingressà a la Universitat de Göttinga, per tal d'estudiar Dret.

Els estudiants alemanys són de mena cerca-raons, però el jove Ketteler els avantatjava a tots. De seguida es va fer popular entre els estudiants. Les cases de despesa el temien com un flagell.

Seguint el costum molt estès entre els estudiants, s'havia desafiat més d'una vegada. Hauria seguit desafiant-se, si en un dels desafiaments no hagués estat a punt de perdre el nas. Els joves alemanys de bona posició tenen el costum d'estudiar en diverses universitats, i Ketteler féu el mateix, completant els seus estudis a les Universitats de Heidelberg i Munich.

L'any 1834, fou nomenat refrendari del govern de Munster. Començà brillantement la carrera. Tot-hom veia en ell el futur prefecte i conseller ministerial.

L'any 1838, va esdevenir un fet a Prússia que va trasbalsar profundament el jove Ketteler. L'arquebisbe de Colònia, per orde del govern prussià, fou reclò al castell de Minden. Aquest fet insospitat va commoure fortament el món catòlic. Ketteler, que com havem dit, era profundament religiós, arborat d'una gran indignació, va comunicar al govern que presentava la dimissió del seu càrrec, perquè no podia servir a un govern que havia comès una injustícia tan grossa.

L'atropell que es va cometre amb mons. Droste-Vischering, i les altres persecucions de què eren objecte personalitats eminents del catolicisme va mereixer una forta i enèrgica protesta de Ketteler. Heus ací el que deia a la seva germana Sofia, de Munich estant, on s'havia retirat: "Cal tenir un òrgan digestiu molt sòlid per a no morir de ràbia davant de tantes atrocitats. La nostra època posseeix el geni de l'invent en tots els rams, però és per damunt de tot productiva de vils malifetes. El que especialment prova la perversitat dels nostres temps és que hi hagi qui pugui servir a homes capaços de cometre tals vileses, deslleialtats i enganys, en mig de la indignació quasi general, sense que s'alci un crit d'indignació contra aquestes ignominies".

Com es veu el llenguatge de Ketteler era violent. Però aquesta vibració era produïda per la grandesa de la seva ànima.

(1) *Ungehener grob*, diu el text alemany.

També va escriure al seu germà Wilderic i li deia: "Com que jo no vull servir a un Estat que m'exigeix el sacrifici de la meua consciència, em sembla que el sacerdoci és el millor refugi. Però, que lluny em trobo de semblant determini! Per a fer-me digne de tan sublim ministeri, caldrien miracles més grans que la resurrecció d'un mort".

Més tard tornava a escriure: "Crec que res millor que fer-me sacerdot per a pendre una part molt activa en el conflicte eclesiàstic".

Es creia allunyat del sacerdoci, i no obstant, aquesta idea l'obsessionava d'una manera colpidora. Demanava miracles, i aquests s'anaven operant en la seva ànima.

Cada vegada era més forta la veu de Déu que el cridava al sacerdoci. Mons. de Reisach va endevinar la grandesa de la seva ànima i la seva vocació, i li féu donar el pas decisiu. El seu esperit lluitador havia de posar-se al servei de l'Església.

J. C. i S.

L'enterrament del Sr. Muntadas

L'enterrament del patró don Maties Muntadas ha donat lloc a un singular espectacle, a una escena rares vegades vista: sis o set centes obreres de la seva fàbrica esperant el seguici amb rams de flors a les mans, i llançant aquestes flors al pas del fèretre. Aquesta manifestació, inèdita i espontània, té un significat que és oportú explicar i comentar. Cal tenir en compte, per a valorar aquell acte (que no fou pas l'únic d'afecte, d'emocionant condol), que no era el gerent de "La España Industrial" un patró que hagués cercat mai, en els llargs anys de la seva gerència, la popularitat entre els seus obrers, ni que els pagués jornals més elevats, ni que els fes treballar menys hores, ni que en favor d'ells hagués instituït cap fundació d'aquelles que atreuen als iniciadors el títol de patró social.

La pluja de flors de les dones i noies treballadores donant comiat a l'ancià director, unida a les oracions i comunions de molts obrers i fills d'obers, a les llàgrimes que en moltes cases obreres aquells dies ocultament rajaren, és un fet que no pot tenir explicació sociològica. És un fet sentimental que en la sociologia no té capítol, perquè la sociologia no admet ni preveu que pugui l'obrer estimar el seu amo. Era, tanmateix, un fet humaníssim, però com que no és possible que essent humà i natural deixi d'ésser social, és precis fer-ne l'anàlisi. El sentiment que els obrers d'aquella fàbrica i l'oficina mercantil, en flors o en paraules o en pregàries testificaven, era la gratitud.

Gratitud de què?, diran els sociòlegs. Si no pagava salaris més alts ni repartia els beneficis, ni havia fundat escoles ni cooperatives ni mutualitats entre els obrers de la casa, de què li estaven agraïts? La sociologia, no que no pot explicar l'amor, sentiment ben humà i natural que l'obrer pot sentir envers el seu patró, no pot tampoc donar resposta a aquesta pregunta segona.

Però com que els obrers són homes de carn i ossos i no una entelèquia com la sociologia suposa, copen per instint el sentit primari de l'ordre social que a molts científics escapa. Les dones oferiren un homenatge fervorós al patró que durant quaranta set anys seguits havia donat pa a més de mil llars obreres. Aquesta tasca, missió social primària de la funció patronal, el senyor Muntadas l'havia aconseguit, per especial intel·ligència personal i sota privilegi diví, d'una manera excepcional, i excepcional va ésser la magnitud de l'obsequi.

El patró no és la Providència, però sí que és un ministre de la Providència, i quan compleix el seu deure constitueix el vehicle natural pel qual es reparteix entre els pobres el pa del treball. Això els obrers ho saben, ho entenen, ho veuen i ho senten. Qui no ho sap ni ho entén, són els sociòlegs.

Els obrers agraïen al senyor Muntadas la continuïtat d'aquest pa. Aquesta continuïtat és un valor primordial per als obrers. Té importància major que la mateixa proporció quantitativa; perquè la seguretat del salari és encara més estimada, en les llars obreres, que el seu tipus elevat. Però això els sociòlegs ho ignoren.

Però aquesta continuïtat del pa, que vol dir triomf sobre les crisis, triomf sobre els conflictes, i en el cas de què estem parlant, triomf àdhuc sobre les causes de decadència natural, tota vegada que es tracta d'una entitat octogenària, no és pas un problema fàcil per part del patró, de resoldre. Cal que la benedicció de la Providència davalli sobre un esforç patronal també continuu, intelligent i abnegat, i cal que la benedicció trobi un terreny moralment adobat per a posar-se.

El senyor Muntadas no va fundar escoles, mutualitats ni cooperatives, però es va donar ell mateix, tot ell, al seu deure de gerent, a la missió de portar endavant el navili de la gran empresa industrial obeint a la investidura per a la qual fou elegit a vint-i-set anys. I a setanta quatre, després de quaranta set de govern, la nota típica de la seva mort ha estat una proclamació esclatant i efusiva de solidaritat d'interessos entre els obrers i ell.

I així, àdhuc pertanyent ell a l'escola liberal, típicament inhibidora d'aspectes socials, àdhuc no havent-se preocupat, en efecte, de la fundació d'obres socials de cap mena, resultà social i socialíssima la seva gestió. Perquè la funció del patró és social en si mateixa, i l'ésser patró a consciència i el fer de patró amb tota l'ànima, ja és complir una missió d'interès públic.

Primerament oferí l'exemple, altament edificant, d'ésser un home de treball; un home d'ofici, un tècnic, un industrial coneixedor a fons, d'una manera íntima i viva, de la seva especialitat. Això li donava ja, per començar, prestigi i autoritat personal. En altres èpoques l'haurien classificat Mestre Estampador, Mestre Vellutaire; títols que certament hauria estimat més que no pas el nobiliari, perquè no recor-

dem haver-li sentit retreure amb orgull sincer més que el de deixeble de Fresenius. Controlà constantment fins a la seva mort la fabricació dels seus articles; ell dirigia els processos de fabricació, sota la seva inspecció es preparaven les fórmules que ell mateix sabia donar quan convenia. Despullat i tot de la seva investidura jeràrquica, ningú no podia, ningú no hauria gosat mai discutir-li, com de fet ningú no li discutí mai, el respecte com a treballador i com a tècnic. I tenim ja un valor social intrínsec de la seva persona.

Segonament, va fer de patró. Demanar que un patró faci de patró, sembla a primera vista sense sentit, però quan veiem, com s'ha vist, i amb massa freqüència, que cases comercials, firmes industrials, s'enfonsen, pleguen, o no resisteixen les crisis, per manca de qualitats en l'element director, davant de l'experiència de tanta catàstrofe mercantil o bancària, i de retop *social*, que la perícia, l'activitat, o tan sols la simple *atenció* dels patrons hauria estalviat, llavors hom aprecia, i hom agraeix, la concentració de totes les facultats i energies de la persona que duu el càrrec i la càrrega d'una gerència, i la consagració integral d'aquesta persona a la tasca de portar a son terme l'acumulació d'interessos de tota mena, i entre ells els interessos obrers, que les seves mans sostenen i empunyen. I el senyor Muntadas va viure i va morir fent de patró. Bo i malalt, present i absent, ell governava i governà tota sa vida, malgrat la seva ancianitat. I fruit d'una energia intel·lectual, un vigor de caràcter, una perspicàcia i un tremp imperatiu, condicions providencials que rarament a 74 anys complidament es posseeixen, les esmerçà totes fins a l'últim extrem de lucidesa de la seva breu malaltia final. La cotització social d'aquest conjunt, la dona la consideració hipotètica de la seva falla. Exemples recents prou n'hi ha, per a assentar-hi la comparança, i la visió terrible de la caiguda d'un colós financer amb la ruïna dels accionistes, la desolació a les famílies, la pèrdua d'estalvis i de cabals de rics, menestrals i pobres, el personal al carrer, cents d'empleats sense feina, de llars obreres patint gana, tot això estableix el preu social del bon navegant la nau del qual ha deixat enrera, victoriosa, els mateixos perills.

La fidelitat a la seva casa és un dels mèrits més eminents del senyor Muntadas; per aquesta virtut, reflex i dúplica de la fidelitat conjugal que és el fonament de l'ordre familiar, ha recollit reciprocitat en aquesta fidelitat postrera dels seus obrers. Fugint de la pèrfida temptació de l'home de negocis modern, d'estendre ultra mesura la intervenció, penetrant en moltes empreses, furgant en molts consells i juntes, per a acabar convertint en joc, en matèria d'especulacions egoïstes, els interessos de més respecte, causa que és això dels estralls del Capitalisme, quan serveixen els capitals, no per a auxiliars del treball humà, sinó per a combinacions financeres, per a concentracions abusives, per a imperialismes de jueu, don Maties Muntadas limità a "La España Industrial", la casa dels seus pares, la seva activitat.

Aquesta honestedat, veritable cas de *monogàmia econòmica*, si se'm permet el mot, era una penyora de fecunditat i de bon règim; li permeté posar intensitat d'atenció i d'esforç en una sola empresa, vigilant-la, movent-la i estimant-la. Per ella renuncià (fora d'una curta experiència de regidor, en sa jo-

venesa) a la vida política, a les lluentors palatines, a l'esplendor superficial d'un viure mundà i aristocràtic. Una tal abnegació és tot un compendi educatiu.

Home de treball, treballador de raça, una altra condició, derivada d'aquesta, el distingí: que en el seu cor el Capital no hi pesava. Malgrat que el seu llenguatge, entrenat en l'energia imperativa, fos sovint estrany no ja sols a orelles sociològiques — que poc importaria —, sinó a orelles socials, malgrat que, com ja he dit al principi, no cercava pas ell popularitat de cap mena, tots els qui el coneixien m'entendran si dic que dins del seu cor hi feia més pes l'obrer que l'accionista. I que més afalac íntim a sos ulls avesats a estadístiques, en presència de la xifra enorme pagada en vuitanta anys per dividendes li produïa la xifra no pas menys forta repartida en setmanals.

L'honor de l'ofici, o encara amb més precisió, l'honor del nom i de la casa, l'honor de la marca, era el seu mòbil predilecte i per això orientava tota la producció a la bondat del producte. La competència influïa molt poc en els seus càlculs i era característic del seu criteri mercantil el no deixar-s'hi arrossegat, i vet aquí una altra garantia social, útil al consumidor i favorable per l'obrer, a la vegada. La seva glòria estava en què la gent demanés la seva marca a ulls clucs, i aquest resultat l'havia assolit i el mantenia.

Mèrit insigne dels seus últims anys va ésser la previsió i la prudència amb què preparà la crisi terrible de la post guerra, en benefici directe de l'obrer. I aquí és per on la gratitud obrera ha esclatat d'una manera tan expansiva en perdre un tutor de seny, car de ben poc aprofiten cooperatives i mutualitats, si manca el pa o és mantingut a mitja ració, com la quasi totalitat de la nostra indústria tèxtil ha degut fer, acollint-se al sistema de treball reduït aquests darrers anys, mentre la fàbrica regida pel senyor Muntadas treballava amb plenitud d'horari i de personal. La norma que aquest expert patró i gerent de societat anònima tenia respecte a la repartició dels beneficis, o sigui la de constituir fortes reserves per als temps adversos, i no consentir cobejances de dividendes exagerats, ha donat, ultra el profit moral d'evitar la folia dels beneficis fantàstics, el profit material d'assegurar el normal funcionar de la casa en l'època de baixa i el de no interrompre ni minvar la missió social de donar feina als obrers.

Vet aquí, doncs, explicat el símbol de les flors que les obreres feien ploure sobre el cadàver de don Maties Muntadas i Rovira, primer comte de Santa Maria de Sans. Elles cobrien tota una vida i eren la *vox populi* que en definitiva aprovava el conjunt d'aquella vida i, en cas necessari, perdonava errors. Demostraven que no era estrany als obrers el comprendre, estimar i agrair el treball del patró, l'esforç, el mèrit i el sacrifici de l'amo — valors que la sociologia ignora — i que saben els obrers fer justícia i pregar perquè reposi a prop de l'Amo dels amos un que certament menys nits havia reposat que molts d'ells, i que molts sociòlegs. I deien que havent-hi moltes maneres d'ésser un bon patró, una d'elles era la que, en definitiva, aquell ancià enèrgic, actiu i prudent, que anava a l'etern repòs, ens havia ofert amb la seva vida.

R. RUCABADO

Contra l'espiritisme

La "Intenció General" de l'Apostolat de l'Adoració que aquesta gran entitat religiosa cada mes proposa al Papa i el Papa aprova i beneeix, ve a ésser la fórmula acabada i definida de la necessitat més greu i peremptòria del món catòlic en els presents moments o, almenys, la que amb més oportunitat es destaca i cal encomanar a Déu.

Per tant, en aquestes Intencions Generals hom hi ha de veure, principalment, una com definició pontificia de tals necessitats, i la suprema voluntat del Papa que, per sobre totes les altres, s'encomani al Sagrat Cor de Jesús la que ell proposa.

La "Intenció General" de l'actual mes d'agost és la següent: *L'oposició eficaç a la pesta de l'espiritisme que vol introduir-se a tot arreu.*

Els constants llegidors de CATALUNYA SOCIAL recordaran bé que aquest tema no és nou en aquestes columnes. D'aquesta "pesta" perniciosa n'hem parlat i l'hem combatuda extensament i fermament.

Ja és cosa sabuda que, parellament a la minva de l'obsequi racional que és la fe catòlica, creix la credulitat irracional a totes les aberracions humanes, i és París de França (el cervell i l'esplet de la civilització laica o materialista), la ciutat en què el credulisme en màgies, ciències ocultes, espiritisme kardekià, amulets, divinacions, retortes miraculoses, fantasies extravagants, supersticions, etc., etc., té més vida, fins el punt de preocupar els homes dirigents de la societat francesa; no tots, però, incontaminats d'aquests pestífers flagells.

L'espiritisme és la més greu i perillosa d'aquesta mena de pestes perquè respon, com cap altra, a's imperatius de la curiositat humana més forta i natural, i es presenta revestida més aparatosament i amb ínfules científiques i demostracions enlluernadores.

Hom encara recorda bé quan als començos de l'últim terç del segle XIX l'espiritisme envai la nostra pàtria amb un esclat de propagandes que li obrien pas pertot arreu. Els seus corifeus tenien la força d'apòstols i la fascinació d'illuminats. Les seves fèrvides exaltacions s'encomanaren a molta gent senzilla, i les seguretats que donaven de poder parlar amb els esperits dels morts i esbrinar els secrets d'ultratomba, seduïren a molts que, per altra part, tenien prou seny per no fer cas de tals aberracions.

A més d'això, no hi ha dubte que alguns propagandistes produïen fenòmens que, de moment, sorprenien per la seva raresa i per l'aparatositat un xic esfereïdora amb què eren oferts als encuriosits per la seva misteriosa propaganda.

Fins volem suposar que quelcom de forces ocultes actuaven en algunes de les sessions espiritistes.

A Catalunya, la pesta de l'espiritisme es propagà ràpidament en els medis illustrats escèptics però adalerats de fe, i entre la gent supersticiosa i més xiflada.

A Lleyda, on hom vivia en aquell temps, els pro-

sèlits de la nova secta comptaren prompte amb un estol selecte de persones cultes i naturalment bones, que l'arrelaren profundament.

La seva propaganda prengué aires de ciència en els escrits que publicaven, i els seus *mèdiums*, extrets dels seus millors elements socials, "obraven meravelles".

Fou aleshores quan un savi i zelós canonge del Capítol catedral lleidatà, el doctor Perujo, sortí a la palestra formidablement armat de tota mena de divines i humanes disciplines, i en poc temps destruí el castell literari de l'espiritisme, les seves doctrines, els seus prestigis, les seves propagandes i tot el que donava aire i vida a la superbiosa i seduïdora secta.

L'obra del doctor Perujo va obtenir molt prompte general ressonància i efacíssima acció arreu d'Espanya i contribuï molt a l'anorreament de l'espiritisme.

Val a dir que els bons catòlics militants, aleshores nombrosos i arborats d'amor a l'Església, ajudaren de valent la tasca filosòfica del doctor Perujo per mitjà de la seva difusió i emprant, demés, les armes del ridícul, amb les quals donaren fi divertit a les escorrialles de la secta que encara romanien d'*amagatots* pels reconcs socials més contagiats. Alguns espiritistes restaren com monomaniàtics i tal volta acabaren els seus dies en un manicomí.

Aquesta secta n'ha fet molts de folls...

L'actual revifalla de l'espiritisme que ha obligat al Papa Pius XI a emprendre aquesta campanya contra la maleïda i estrambòtica secta, és un dels efectes de la manca de religió en certes esferes socials que més la necessiten i la substitueixen per aqueixos despropòsits i aqueixes aberracions que sens dubte el mateix dimoni ha revestit enlluernadorament.

De si el maligne opera o no d'una manera manifesta en els fenòmens espiritistes, és cosa que lliurement discuteixen assenyats doctes autors que han estudiat i estudien conscienciosament aquesta aparatososa secta; però si es dona per cert que en les grans *tenides* maçòniques dels graus superiors de la Maçoneria intervé personalment Lucifer, no fóra d'estranyar que passés quelcom de semblant en algunes sessions espiritistes. Però l'Església, nostra santa Mare, ja hi dirà l'última paraula quan convingui i a ella ens atenem.

Mentrestant, sense ficar-nos massa ni perdre el temps en aquestes difícilíssimes i perilloses investigacions, escoltem la paraula del Papa i seguim-la pràcticament combatent l'espiritisme allí on aparegui, desemmascarant els seus satèl·lits, demostrant que no pot ser cosa bona quan s'oposa a les doctrines de l'Església i al voler del Papa, negant ço que pregona per enganyar i seduir a la gent senzilla, emprant la ironia quan s'escaigui, cobrint de ridícul les pràctiques espiritistes, rient-nos de les taules que ballen, de lesombres que parlen, de les mans que escriuen i de tot l'ormeig de llums, cortines, cadires, illuminismes, oracions i altres ximpleries que formen l'escenari i la comèdia espiritistes.

I, sobretot, encomanant-los a Déu que els curi.

J. J. C.

L'home perdurable

El dia que Chesterton obrí els ulls a la llum de la veritat i penetrà com una ovella esgarriada dins de la cleda catòlica, havien d'haver voliat, en senyal de festa, les campanes de tots els cloquers del món.

Podem fer la filiació literària de la majoria dels escriptors, àdhuc dels més notables, però no podem classificar Chesterton en cap grup ni en cap escola.

Es l'escriptor únic, que va constantment acompanyat d'aquesta donzella tan cobejada que s'anomena originalitat i que no té res a veure amb l'extravagància. Té tota la ironia i la subtilitat de la raça anglesa. Ell no fereix mai amb la daga de la grolleria sinó amb el floret elegant de la subtileza i la ironia. Com els felins, juga amb els adversaris abans de ferir-los. I quan els fereix amb l'arma noble de la lògica, els esguarda el rostre i esclafa a riure. Chesterton posseeix una dialèctica convincent. Seria capaç de provar amb arguments subtils que el sol en comptes d'esquinçar les tenebres, les fa esdevenir més denses.

Chesterton podia ésser anomenat l'home de les paradoxes, però ningú no pot negar que tota la seva argumentació es basa en la lògica. És un escriptor erudit i ple de ciència i, no obstant, mai no és pedant.

Diu les coses més pregones amb una naturalitat sorprenent. De vegades fins és ingenu com un infant. Dóna la sensació que viu, com els infants, en el món daurat de la fauna i del misteri i que esguarda amb una mica d'enterniment els espectacles bells de la natura. Chesterton, creu com Novalis, que les coses com més poètiques més veritat són. Per això li plauen les rondalles i les llegendes, perquè el transporten en el món blau de la fauna.

Chesterton és, però, per damunt de tot un pensador. Els pensaments més pregons esdevenen clars i transparents quan han passat pel cristall del seu esperit. Sovint la seva poderosa fantasia desplega les ales i us porta arran de núvol, per tal que pugueu volar com les àguiles sota la llum puríssima del cel.

De vegades llegint les seves obres veieu una llum molt viva que us enlluerna com una exhalació. És la llum del geni que el gran escriptor porta a dintre.

La "Biblioteca Horitzons" ha tingut l'encert de donar-nos la versió en català de "L'home perdurable", una de les obres més reeixides de Chesterton. Ha tingut també l'encert de confiar la traducció a l'exquisit poeta Marià Manent, que ha sabut superar magistralment totes les dificultats.

En la introducció de la dita obra, el gran escriptor anglès ens explica mestriolament el pla del seu llibre.

La idea central d'aquest llibre, diu Chesterton, és que la millor cosa que hi pot haver per qui no es troba realment dins al Cristianisme, és trobar-se'n realment fora. I una de les insinuacions marginals d'aquest llibre és que els crítics populars del Cristianisme no es troben pas realment fora del Cristianisme. Es troben en terreny disputable, en tots els sentits del mot. Són dubtosos en llurs mateixos dubtes.

En el capítol I, on parla de l'home de les caver- nes, amb una ironia molt fina es befa dels que ens contenen d'aquells homes fets extravagants, per a defensar les doctrines evolucionistes.

L'home prehistòric, l'home de les caver- nes, era un ésser tan humà com l'home modern, malgrat els avenços dels temps moderns. Humanament parlant, entre ells i nosaltres, en aquelles coses que són essencials i característiques de l'home, no hi havia cap diferència.

En aquest capítol, que es verament magistral, les doctrines evolucionistes de Wells resten esmicolades.

Com més realment, diu Chesterton, esguardem l'home com si es tractés d'un animal, menys ens semblarà que ho sigui.

Es riu graciosament dels que descriuen l'home de les caver- nes com si fos un monstre.

Pel que arribo a comprendre, escriu el gran escriptor, la principal ocupació de la seva vida consistia a pegar a la seva muller i a tractar les dones en general com si fossin allò que, segons crec, en el món del cinema s'anomena "matèria vulgar".

Existeix una gran diferència entre l'home de les caver- nes literari i l'home de les caver- nes real. Si l'anomenem home prehistòric, és que la seva vida es desenrotllava més enllà de la història, i, per tant, no existeixen documents que ens parlin de l'home de les caver- nes. I si no sabem res d'aquells temps remots, com poden Wells i els seus seguidors parlar-nos d'ell com si haguessin descobert un dictari en el qual fossin consignats els fets culminants de la seva vida?

Allò que hom trobà, diu Chesterton, dins la caverna no és pas un garrot, l'horrible garrot ensagnantat i marcat amb el nombre de dones que es- taborní. La caverna no era una cambra de Barba- blava, plena d'esquelets de les mullers occides. Era quelcom que no tenia res a veure, des de cap punt de vista, amb totes les modernes frases i compli- cacions filosòfiques i rumors literaris que embo- lliquen tota la qüestió.

En les caver- nes s'hi han trobat dibuixos i pin- tures que revelen l'existència d'un ésser intel·ligent. Alguns d'aquests dibuixos són tan ben fets, que als artistes moderns els és difícil reproduir-los. Els cervells amb el cap girat enrera mostren que l'home artista que va dibuixar-los es complaïa a cercar dificultats.

No creiem que ningú hagi trobat cap rastre de cap mena d'art entre animals. "Aquesta és la lligó exclama Chesterton, més senzilla que hom pot aprendre dels dibuixos policromats de les caver- nes: només que és massa senzilla perquè hom la pu- gui aprendre. És la simple veritat que l'home dife- reix de les bèsties en la natura, no en el grau; i la prova és que té l'aire d'una veritat banal dir que l'home més primitiu pintà un simi, mentre que té l'aire d'una facècia dir que el simi més intel·ligent pintà un home. Ha aparegut quelcom que represen- ta una divisió i una desigualtat, i que és una cosa única. L'art és la signatura de l'home".

La història de la humanitat l'hem de començar considerant l'home com a home, i no com a un

ésser extravagant que s'està formant i evoluciona lentament. Ningú no pot demostrar que les pintures de les caveres les comencessin els simis i les acabessin els homes.

No creiem que fins ara Mr. Wells i els seus partidaris, hagin trobat en les coves on s'amaguen els lleons i les feres salvatgines, pintures murals reproduint escenes de caça.

On és la gradació i el desenrotllament de l'home, si sempre ha estat un ésser intel·ligent?

Sobre l'antiguitat de la civilització diu coses originals i pregoníssimes.

El despotisme, escriu Chesterton, que es troba en determinades tribus ombrívols i decadents del segle XX no demostra que els primers homes fossin governats despòticament. El despotisme pot ésser un desenrotllament, sovint un desenrotllament darrerenc, i molt sovint la mateixa fi de societats que han estat altament democràtiques. I després fa una definició originalíssima del despotisme. Heus-la ací: "Quan la fatiga cau damunt una col·lectivitat, els ciutadans es senten menys decantats a aquella eterna vigilància que s'ha anomenat amb justícia el preu de la llibertat, i prefereixen armar una sola sentinella perquè vigili la ciutat mentre ells dormen."

En tota l'obra l'il·lustre escriptor anglès va refutant magistralment, genialment diríem, les falses investigacions que han donat al poble una noció falsa de la història de la humanitat.

Es admirable el capítol en el qual es refereix a Déu i als estudis comparatius de les religions.

No admet el paralelisme entre la Religió Catòlica i les altres religions. En realitat, diu, l'Església és massa única perquè pugui demostrar-se que és l'única.

No es pot comparar la nostra Religió, amb les altres, perquè són coses absolutament menyspreables. Estem avesats, exclama, a veure una taula o un catàleg de les grans religions del món, posades en columnes paral·leles, i fins arribem a imaginar que les religions són realment paral·leles. Estem avesats a veure els noms dels grans fundadors de religions, tots posats en un sol rengle: Crist, Mahoma, Buda, Confuci. Però, en realitat, segueix dient Chesterton, això no és sinó un truc; una altra d'aquelles objeccions òptiques mitjançant les quals tots els objectes poden ésser posats en una relació determinada només a base de canviar un determinat punt de vista.

Chesterton demostra meravellosament que les religions orientals, no solament no s'assemblen a l'Església, sinó que tampoc s'assemblen elles amb elles.

En aquest esbós d'història religiosa, Chesterton, prescindeix d'aquest mètode de classificació, i divideix la religió natural de la massa humana en Déu, els déus, els dimonis i els filòsofs.

En el capítol: l'home i les mitologies, es posa una vegada més de manifest la poderosa fantasia de Chesterton. Com els infants, ama les llegendes fantàstiques i meravelloses. "Avui dia, diu Chesterton, sembla estranyament oblidat que un mite és una obra de la imaginació i, per tant, una obra d'art. Per fer-la cal un poeta. En el món hi ha més poetes que no-poetes, com ho demostra l'origen popular d'aitals llegendes. Però, per alguna raó o altra que mai no he vist explicada, és només

aquesta minoria de gent apoètica la que es permet d'escriure estudis crítics sobre aquests poemes populars."

Diu Chesterton que si un home quan sent explicar una rondalla meravellosa no es posa a batre de mans i a saltar com ho faria un infant, no es pot dir que entengui res en aquestes matèries.

En aquest capítol el gran escriptor ens transporta al món blau de la fauna. Es meravel·la quan li conten que un heroi primitiu porti el sol i la lluna i les estrelles dintre una capsà.

Amb quina originalitat ens parla dels dimonis i els filòsofs; de la guerra entre els déus i els dimonis; de la fi del món i de l'home anomenat Crist.

Constitueix un honor molt gran per la nostra literatura que una obra tan admirable hagi estat traduïda al català. Obres com aquestes són les que hem de posar a les mans de la nostra joventut, avui dissortadament tan desorientada.

Cal felicitar la direcció de la "Biblioteca Horitzons" i especialment l'amic dilecte Manent, per haver traduït magistralment una obra tan original. Es tan correcte de llenguatge i són superades tan hàbilment totes les dificultats d'expressió, que llegint-la un hom arriba a tenir la sensació que ha estat escrita directament al català.

Segurament els nostres intel·lectuals avençats s'abstindran de comentar aquesta obra. Quan Chesterton visità la nostra ciutat, la majoria dels intel·lectuals li varen fer el buit. Si en comptes de refutar-les, defensés les doctrines evolucionistes de Wells, haurien fet sonar els clarins estridents del reclam. Amb clarins i sense clarins, l'obra de Chesterton s'obrirà camí i deixarà enrera els sectaris que li barren el pas.

J. CIVERA I SORMANI

Espurnes

Com a resultat de negociacions portades a cap pel partit popular catòlic de Txecoslovàquia, per la seva participació en el Govern, el president de la República ha nomenat el sacerdot Tiso i l'advocat M. Gázik, ambdós del partit popular catòlic, ministres d'Higiene i Unificació de lleis, respectivament. Com que també és ministre Mons. Schramek, en el ministeri hi figuren dos sacerdots.

Per ara sembla que els capellans són els que saben governar millor, els que cometen menys filtracions i que tenen més escrúpols en el maneig dels béns públics.

* * *

Mons. Gabriel Breynat, conegut amb el nom de Bisbe del Pol Nord, Vicari apostòlic de Mackenzie, ha vingut a Roma per a fundar una missió entre els esquimals del Golf de Courement i una altra en la Illa Victòria, havent viscut 30 hiverns entre les neus polars.

Encara hi ha qui dubta que els catòlics treballen per amor de Déu i per la salvació de les ànimes. Els radicals, amics (?) de la civilització, no es decideixen pas mai a anar a establir-se al Pol Nord a democratitzar els esquimals. Es veu que fa massa fred per aquells indrets, i això ja està bé per als missioners catòlics.

Petites notes

A son degut temps donàrem compte de l'aparició d'un nou llibre del mestre i bon amic Rnd. P. Gabriel Palau, S. J. titulat *La Dona d'acció catòlica*.

Diguérem que es tractava d'un opuscle que conté la substància de molts llibres; d'un conjunt de pensaments que són el substracte de llargues meditacions; d'un aplec de sentències que no s'obtenen sinó a costa de molt llimar la idea i fins la frase. És a dir, ço que el famós Catòlico de acció és per a l'home, és aquest llibre per a la dona.

I no passà pas en va l'aparició del volum, exquisidament presentat; sinó que, sobretot la premsa francesa li dedica elogis sens fi, i fins una ploma d'alta volada, com aquesta de l'acadèmic francès Mr. Georges Goyau, li dedicà un entusiàstic article de les columnes de *La Vie Catholique* estant.

Doncs bé; els catòlics francesos han considerat que el llibre del jesuïta espanyol contenia un capítol de gran relleu en les actuals circumstàncies amb motiu de l'enrenou de l'assumpte de "*L'Action française*". És el capítol referent a l'adhesió al Papa, que realment ve a constituir un dels punts més forts del volum del Pare Palau. I d'aquest volum han format un especial opuscle, editat de banda, i que ha causat sensació a França.

I perquè els nostres lectors puguin assaborir totes les delícies d'aquest petit capítol, ja que tots els seus enunciacions venen a constituir punts de profunda meditació, el reproduïm aquí en part, amb la seguretat que ningú l'ha de llegir sense profit.

Així diu l'opuscle retolat Sentir amb el Papa:

"Tu et tens per molt catòlica; i jo desitjaria que ho fossis més, que ho fossis de veritat. Ho seràs de veritat si et malfies d'aquell que no defensis en tot i pertot el Papa.

—Ho seràs de veritat, si no transigeixes amb res, per bo que et sembli, que el Papa no admeti.

—Ho seràs, plenament, si penses, si sents, si parles, si estimes, si obres tal com el Papa vol.

—Si un sant et proposés qualsevulla cosa que no fos d'absoluta conformitat amb allò que el Papa ordena, tingues per cert que el qui te la proposa, o no és sant, o tu no interpretes bé allò que et proposa.

—No ets tu qui ha d'interpretar les paraules i les intencions del Papa; no ets tu qui ha de posar objeccions i escrúpols a allò que el Papa resol; no ets tu qui ha de voler amidar i pesar i jutjar allò que el Papa vol o prescriu.

—Si per ell cal morir, es mor.

—No hi ha manera de catolicisme sense el Papa.

—Qui no és amb ell, no és amb Jesucrist; i qui no és amb Jesucrist, no és amb Déu.

—El Papa se'l vol i se'l segueix, no pas per ésser molt "social", molt diplomàtic o molt savi, sinó per ésser el Vicari de Jesucrist.

—I què hi fa que el Papa només sigui infalible quan defineix ex cathedra sobre qüestions de doctrina i moral, si sempre és el Mestre i el Pastor universal de l'Església, al qual tots devem amor, veneració, subjecció, sobre tota altra potestat de la terra?

—La tàctica de tots els enemics de l'Església és sempre de combatre el Papa com més aferrissadament millor. Contra ell van tots els trets. Insensats! No veuen que així posen en absoluta evidència la institució divina del Papat!"

* * *

Hem arribat al moment de la revisió aranzelària. Com de costum, les societats econòmiques s'han posat a treballar, i ja comença l'embarum d'informes, juntes, viatges a Madrid, etc., a fi que les partides de l'aranzel siguin com més favorables possible a la nostra indústria sense perjudici de l'agricultura i indústries extractives.

Ara sí que és hora que la Societat d'Estudis Econòmics redobli els seus esforços de campanya proteccionista. Perquè si interessant resulta el proteccionisme dels ciutadans, pels seus actes aïllats, no cal dir com resulta infinitament més interessant el proteccionisme de l'Estat en les seves determinacions que afecten al conjunt dels ciutadans.

I que ara el proteccionisme és la bandera de combat arreu del món, no cal dubtar-ho. Tan sols ho dubten a la redacció d'A B C, on segurament deuen ja començar a desempolsar tot allò de la defensa del consumidor, de l'endarreriment de la nostra indústria, etc.

Ja s'acosta la batalla. Que aquesta es doni en regla, amb arguments seriosos, no hi ha res a dir. Que es doni, en canvi, a base dels arguments de sempre, vells i gastats, seria molt de plànyer, ja que fariem riure al món sencer. I la pitjor de totes les notes, en campanyes polítiques, socials i econòmiques, és al del ridícul.

Es clar que a l'A B C no li ve d'un "tanto" més o menys en matèria de ridícul.

* * *

Sembla que en un dels darrers dies de juliol, mentre es celebrava una processó de festa major, en un poble de la nostra bella Costa Brava, desfilant la processó a prop de la platja, un estol de persones s'entestaren a presenciar el pas de la processó no menys que en vestit de bany.

I això ha promogut el conflicte que és de suposar.

Hem arribat a un moment en què no sembla sinó que el retorn als temps primitius s'imposa en certs esperits. La roba ve a constituir una mena de cosa superflua, i el pudor no es coneix. El vestit de bany, en certes platges, constitueix la vestimenta ordinària, i homes i dones en comunitat escandalosa posen els seus cossos a l'esguard públic.

Quina manera de baixar en pocs anys! Quinze anys endarrera, només, aquests actes desaprensius no haurien estat possibles sense la reacció més enèrgica dels pares, mares, esposos, etc. Ara hem baixat ja tan avall que no sembla sinó que l'enllotament sensual sigui el medi normal de les nostres classes socials que es diuen elegants.

On anem a parar? I encara hi ha qui es diu catòlic i no s'adona del dany, passant-hi per davant amb una indiferència que espanta!

I encara hi ha qui creu que ens convé un bany de paganisme i fa dansar dones quasi nues sota l'Arc de Barà!

Senyor, Senyor, doneu un xic de claredat a tots!

* * *

I més dolorós és el següent: Quants amics nostres, quants catòlics, hi ha per aquestes platges, per aquests llocs d'estiu, que, amb llur exemple d'aus-

teritat, confonguin aquests sensuals grollers? Poquíssims.

Quants n'hi ha que en les frívols vides de les colònies estiuenques deixin ben plantat el pavelló de catòlics i s'oposin a tot ço que catòlic no sigui, que és el mateix que dir moral, recte, pudorós? Poquíssims.

Si el caràcter fos qualitat predominant en nosaltres, altra seria la nostra sort. Si per a la defensa de Crist tinguéssim el braó i la manca de respecte social que tenim per a la defensa del nostre patrimoni, altre seria l'aspecte de la societat.

Però qui lluita avui per a la defensa de Crist? I pensar que som en un país catòlic, rodejats de milers i milers de catòlics!

Per Lourdes

A. R. Rucabado

Ha passat un mes... i el viure usual lentament va esvaint l'entusiasme d'aquells dies i s'allunya el record de la Verge del Gave, i amb ell la promesa vibrant i sincera que els pelegrins contreien als seus peus...

"No us deixarem — deia el sacerdot abraçant-se als malalts, i en el fons dels cors dels qui acompanyaven es repetien les mateixes paraules generoses... eren milers de promences florint sota l'esguard amorós de la Verge Blanca.

Els cuidados i les atencions als malalts no acaben amb el romiatge, haurien d'anar més enllà; els bells exemples de caritat i abnegació que es donen a Lourdes serien de petita transcendència si el foc que els anima finís amb el retorn... Tanmateix fóra ben trist, per nosaltres catòlics, que els propòsits d'estimació als nostres germans, sobretot als qui de la vida només en saben el caire dolorós, es perdessin en l'oblit.

Recordem els pobres infants que hem vist esclaus d'aquelles malalties que els corquen els ossos i els paralitzen els membres... Són éssers desvalguts que no poden guanyar-se el pa de cada dia.

El miracle no es prodiga sempre i ja és cosa sobrenatural, en realitat, aquella resignació suau que mostren els malalts vinguts de Lourdes; però aquesta mena de consol més fàcilment perdura en la llar del ric que no pas en l'ambient miserable del malalt pobre...

I no és això més trist encara per aquells que comencen la vida sofrint?...

Si les gentils infermeres i ardis "brancardiers" pensessin en l'agraïment dels innocents malaltets, no trigaríem molt de temps a tenir prop del mar el tan desitjat i necessari hospital per a infants; el sofriment, allí, els seria més lleu...

Som molts els qui sentim la pruija de fer quelcom positiu per als nostres infants malalts; de les iniciatives disperses cal només fer-ne una lligada.

Quina manera més bella i més cristiana de servir viu el record de Lourdes, treballant per tal que una obra tan caritativa fos prompte realitat!

Infermeres, "brancardiers", pelegrins, tots, no oblideu els infants malalts, recordeu-vos d'ells per la Verge de Lourdes!

L. RIBÒ

LA BOXA

Un article de «L'Osservatore»

Fa pocs dies, *L'Osservatore Romano* — l'autoritat del qual com a òrgan oficiós del Vaticà ningú no desconeix —, ha publicat un vibrant article contra els matches de boxa, dient, entre altres coses, que el món marxa altra volta ràpidament cap el paganismisme.

Ja fa temps que ho anem comprovant amb una sèrie de fets que, de moment, no volem recordar.

Però aquest joc — diguem-li joc — de la boxa, convé treure'l sovint a la vergonya pública perquè hi ha molta bona gent que no s'adona de la seva deformitat i de la maldat que comparta.

L'Osservatore no solament condemna la boxa sinó que blasma els seus babaus admiradors, que consideren els boxadors de cap-d'ala com a semi-déus.

I aquest és el punt més delicat d'aquest pecat contra la moral i contra el civisme.

Perquè es dona el cas que entre aquests admiradors figuren molts joves ben educats, bons cristians, d'honesta vida, que també s'entusiasmen per les facècies d'aquesta bàrbara lluita entre persones, encara que sigui solament pròpia de bèsties.

I no acaba aquí el punt delicat que ens mou a escriure aquestes ratlles. Fins en algun col·legi es dona via lliure, a títol d'esport, a aquest joc de feres engabiades.

I es tracta de col·legis ostensiblement catòlics, els quals no solament permeten aquest esport salvatge, anticristià, inhumà, suïcida, sinó que proporcionen als alumnes aficionats a practicar-lo els guants de precaució i el lloc a propòsit per a l'espectacle.

Això ho hem vist i comprovat amb els nostres propis ulls.

CATALUNYA SOCIAL sempre que ha vingut el cas, ha condemnat i ha criticat durament aquest esport. El nostre criteri correspon en tot al de *L'Osservatore Romano* en aquesta qüestió (com en totes).

Ja és hora de cridar l'atenció del nostre jovent contra la desviació, tan immoral com incivil, que suposa l'afició a la boxa i l'admiració envers els boxadors. No comprenem com no cau la cara de vergonya a la gent que presència embadalida la lluita de l'home contra l'home.

I això en un temps en què l'humanitarisme s'ha convertit en una mena de religió per a aquells que no en tenen cap i se les donen de gent de bé i de persones civilitzades.

Tal volta se'ns dirà que la boxa és un art, que hi ha molt d'enginy en la baralla, molta d'emoció en les incidències del combat i, sobretot, en el seu desenllaç.

Encara que això fos veritat, *non sunt facienda mala...*, i se'n fa molt de mal en aquest esport, que sempre acaba rebentant al vençut, quan no surten els dos púgils rebentats.

Aquest esport és la consagració pública de la força bruta, o de l'enginy per a superar-la en dany del contrari.

Aquest esport constitueix un espectacle degradant, i, evidentment, exalta la bestialitat humana, glorifica la força i embruteix el poble.

A. Z.

D'ací i d'allà

Ha desembarcat a Liverpool Ricciotti Garibaldi. Els periodistes anglesos que són tafaners com els de tot arreu, li han preguntat el motiu del seu viatge. La meua visita a Europa, ha dit, obeeix a assumptes privats.

Algú patirà. Els assumptes de França també eren privats i encara hi ha gent que gemega.

Ha dit també que pensa dirigir-se a França si obté la corresponent autorització de les autoritats franceses. Sóc innocent, ha dit. Els francesos s'han equivocat i un dia o altre rectificaran el seu error.

En Garibaldi és tan innocent que si hagués viscut en temps del rei Herodes, l'haurien occit.

Es una coloma blanca.

Que ho diguin, si no, els amics que tenia a França.

Ja podem dormir tranquils.

Daudet es troba a Brusselles. Ara és endebades que el cerqui la policia francesa.

Cada dia, quan fullejàvem la premsa francesa el cor ens feia tric-trac com un despertador.

Hauran trobat En Daudet?, ens preguntàvem.

Ha manifestat als periodistes belgues que l'han interrogat, que no faria política i que es dedicaria a treballs literaris.

Ha dit també que disposava de cent automòbils i de vint avions.

No sabem si també disposava de set o vuit locomotores i de mitja dotzena de tartanes.

Es natural que amb tants automòbils no el pogués atrapar la policia francesa. Disposant de cent automòbils és molt fàcil fer-se fonedís.

Daudet s'ha vantat que malgrat haver passejat per diverses ciutats, el poble no l'hagi delatat.

Creiem sincerament que si no l'han delatat és perquè el poble no el coneix.

Creieu que si la gent el conegués hi hauria algú capaç de defensar-lo?

En temps de calor sembla que la gent no té ganes de cultivar l'humorisme. Doncs, no és així. Hi ha gent tan alegre que qualsevol creuria que varen néixer dintre unes castanyoles o dintre una guitarra.

Ells sempre en tenen una per dir.

Tres periodistes de Madrid han projectat una excursió humorística.

No sempre s'han de fer excursions per a admirar l'ondulació de les muntanyes i els paisatges.

Hi ha també excursions humorístiques.

Els tres alludits periodistes han arribat a Saragossa en tres bicicletes unides.

D'això sí que se'n diu fer broma. Amb uns homes tan divertits es pot anar a Montserrat i a Núria.

Els periodistes humoristes portaven de mascota un grill.

Quin acudit més graciós!

Com volem que prenguin mal uns homes que porten sota el braç una petita gàbia amb un grill i un tall de tomàtec?

D'ençà que els homes tenen fe en el poder ocult de les mascotes que la divina Providència no té necessitat de protegir els homes.

Per a sortir triomfant d'una excursió humorística n'hi ha prou amb un grill.

Ben mirat, però, uns homes tan graciosos i tan divertits, ja en tenen prou amb la protecció d'un grill.

El governador ha suspès tres dies la publicació de *El Liberal*.

Es llàstima que els diaris hagin publicat aquesta nova, perquè ningú no se n'hauria adonat.

D'ençà que no esclaten bombes i no es troben dones *secuestradas*, que ha perdut la popularitat que tenia.

Les informacions d'*El Liberal* han arribat a pertorbar el sistema nerviós dels seus lectors.

Quan es feien eleccions, publicava una edició extraordinària donant compte del resultat, abans de fer-se l'escrutini. I moltes vegades succeïa que assegurava que havien guanyat els negres i guanyaven els blancs.

Les ressenyes que fa dels crims són les més divertides que es coneixen en el món periodístic.

En la casa del crimen. Antecedentes de la víctima. El muerto desgraciadamente no ha podido declarar.

Aquestes ressenyes ens recorden aquella novella que acabava així: *La marquesa se desmayó. Al volver en sí, estaba ya muerta.*

Els cors d'En Clavé han estat uns dies a Suïssa.

Heraldo de Madrid es plany que es pugui creure a l'estranger que ells són la més alta representació de la cultura musical espanyola.

L'articulista de l'alludit diari segurament creu que dins dels esmentats cors hi figuren també els orfeons sospitosos.

Si precisament els cors d'En Clavé sempre fan pàtria de la bona!

Diem això, perquè una vegada que varen venir polítics i periodistes de Madrid, als jardins de Montjuich, varen cantar els Cors d'En Clavé, i Armando Guerra, de les planes estant de *El Debate*, afirmava que els orfeons catalans havien canviat molt i que ara cantaven cançons d'aquelles que sentint-les, un hom no pot menys que cridar: visca!

A Suïssa segurament s'hauran enternit sentint cantar aquella bona gent que amb les mans a les solapes exclama dolçament com si es gronxés: ai sí!

Han estat oferts trenta mil dòlars, com a premi, a qui descobreixi on es troba la senyora Borodín.

Segurament la trobaran aviat.

Es molt difícil que una senyora pugui passar molta estona sense parlar.

En Royo-Villanueva digué una vegada que entenia el català perquè sabia llatí, francès i italià, com volent dir que la nostra llengua és una amalgama de les dites llengües.

Ara ha escrit un article fent grans elogis del diccionari de la llengua catalana, valenciana, mallorquina, de la vall d'Aran i de la vall d'Andorra.

I és que les llengües són bones segons qui les defensa, i els diccionaris són bons segons qui els fa.

El que passa

ESPANYA ENDINS

Espanya endins, el mateix que fora d'Espanya, ço que passa de més interessant aquests dies és la calor. Una calor que atueix, enervadora, que resseca el cervell, mentre per altra banda us cala d'humitat fins als ossos.

Hom voldria ésser pels volts de Nadal per no haver de murmurar d'aquesta calor, tan simpàtica a l'estació de la calefacció central, les estufes de petroli i les salamandres de foc casolà.

Sortosament, el viatge de l'infatigable President del Directori ha refrescat un xic l'ambient polític i ens donarà peu per a dir quelcom de profit. En un discurs pronunciat a Terol En Primo de Rivera ha declarat solemniament que el dia 10 del pròxim mes de setembre es firmarà el Reial Decret convocant l'Assemblea Nacional consultiva, que es reunirà el primer diumenge d'octubre.

Dos assumptes preocupen, demés, al Marquès d'Estella: el monopoli del petroli, i la vida de la Unió Patriòtica, íntimament lligada a l'èxit de l'Assemblea.

Respecte a l'assumpte del monopoli petrolífic, ha declarat abans de sortir de Madrid que tot quant s'ha escrit sobre aquest tema, tot ho ha llegit i pesat, afirmant-se cada vegada més en la conveniència del monopoli.

"Potser la seva ràpida implantació, diu, oferirà dificultats que mai mancaran, arribat el moment, i que s'han de vèncer de seguida.

L'orientació és bona i si no la segueixen altres països quasi idèntica, és perquè no poden vèncer obstacles que per a un govern com el nostre tenen solament un valor relatiu.

Pel camí, més o menys penós, del monopoli, trobarà Espanya un règim respecte al petroli que li garanteixi la situació de seguretat de la qual altres països, més previsors, frueixen ja.

Demés, entre el monopoli del petroli i el del tabac no hi ha semblança: en aquest s'explota un vici i en aquell una necessitat que no permet alteracions en la seva qualitat ni pot fer-se objecte d'explotació.

Per altra part, al futur monopoli del petroli es poden acoblar les organitzacions existents, car el Govern no ha de pensar a importar, refinar, ni servir, per si mateix, sinó mitjançant una organització que necessitarà, sens dubte, els mitjans existents i fins altres més.

Els maliciosos que atribueixen ja la concessió a determinada entitat, es veuran sorpresos un xic en saber que no hi ha encara cap acord, dintre del millor desig de tots d'acomodar-se als desigs del Govern.

Jo ja vaig dir en un llarg article publicat en 1917 que les Junes militars havien estat una malaltia més no previnguda, evitada o remeiada a temps, que una acusació de mals sentiments en l'exèrcit, que, àdhuc en un període més perillós i excepcional, posà de relleu les seves virtuts."

ESPANYA ENFORA

Ço que sobra en aquesta segona part de la secció són coses a dir. Comencem per Rússia. No hi ha encara allò que se'n diu guerra civil a la república dels Soviets, però no hi falta cap dels seus preliminars: divisions i odis a dalt, malestar i fam a baix, i aquell ambient de lluita que es menja més que es respira en totes les classes socials, significat per assassinats teatrals, emmetzinaments misteriosos, execucions arbitràries, exiliaments, confiscacions... Un dels homes més forts i més alts que ha fet la revolució russa, Trotzky, i el seu no menys fort company Zinoviev, han caigut en desgràcia i han estat exiliats a Estocolm. Els actuals amos de Rússia, amb Stalin al cap, no es fien ni d'ells mateixos. La terrible llei de sospitosos, traduïda de la Revolució francesa, s'aplica arreu sense discreció i sense pietat. I com, demés, des del punt de mira econòmic la nació s'enruna, i sots l'aspecte internacional, Rússia es veu aïllada, sospitosa, vigilada, menyspreada, perseguida, la situació del govern soviètic es fa insuportable i mena els seus homes a la desesperació i a la mort.

Però aquests homes volen morir matant, i d'aquí el règim de terror ara allí reemprèn amb una frisança de condemnats.

Encara que la censura de comunicacions és a Rússia rigurosíssima, és impossible en aquests temps en què amb tants mitjans extraordinaris compta la publicitat, amagar res que tingui vera importància.

Per això es va sabent el fracàs complet de totes les teories de Lenin i la manera callada, sorda i cautelosa, amb què es van restablir els principis bàsics socials. Es treballa per la constitució d'una església nacional; a la família se li ha donat un nou codi, absurd, caòtic, però que revela quant preocupa ja aquesta vital institució als homes dirigents de la nova Rússia; a la vida econòmica quasi no li queda res de les doctrines comunistes — una nova classe de propietaris, tant o més egoista i ferma que l'antiga, ha substituït als propietaris despullats violentament de les seves finques, — hi ha una horrible paròdia de democràcia política; àdhuc s'ha restablert part de la vella cultura...

Mes l'estat soviètic dura contra tota llei i raó perquè no hi ha res amb què canviar-lo, per l'un i per l'altre costat, perquè les grans potències fan servir a la "gran Rússia" de reina per als seus jocs d'escacs que qualque dia podran tornar-se de carn i ossos...

I diem això perquè l'esperit de Locarno es va evaporant, i els armaments militars no cessen, i cada nació se sent deslligada de les altres, quan no enemiga...

Altrament, el Municipi socialista de Viena que amb la creació de la milícia ciutadana preparava un altre cop d'Estat, ha hagut de dissoldre-la invitat oficiosament per l'Entente. Seipel ha procedit amb molta cautela i sàvia prudència en aquesta qüestió. Ara la seva posició política és invulnerable.

De la Xina arriben noves confuses, o contradiccions, però la guerra, encara que no ho sembla, deu ésser quelcom real quan totes les potències que enviaren allí forces segueixen sostenint-les als mateixos llocs.

Noticiari

Espanya

Gràcies siguin dades a Déu, el Cardenal doctor Reig ha superat la crisi de la malaltia que tothom temia que fos mortal, i està, no solament fora de perill, sinó convalescent i gairebé guarit del tot, fins el punt de donar-se altra volta a les seves extraordinàries característiques activitats, potser no del tot estranyes a la malaltia que ha sofert...

Déu li augmenti les forces i sostingui plena la salut de l'eminentíssim Director de l'Acció catòlica-social d'Espanya.

—Durant el passat mes de juliol la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha cobrat per imposicions 21.331.555 pessetes i ha pagat per reintegres d'estalvi, terminis mensuals de pensió i capitals diferits reservats 17.085.267 pessetes; resulta, doncs, una diferència a favor de les imposicions de 4 milions 246.288 pessetes.

A 31 del mateix mes el saldo d'operacions de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis era de 278.452.427 pessetes, de les que corresponen 231.981.949 a l'Estalvi a la Vista; 9.555.372 a Estalvis Diferits i 36.915.106 a Segurs Socials.

En l'esmentat mes abonà 350 subsidis de maternitat d'import total 17.500 pessetes, concedits a les mares obreres que han acreditat trobar-se inscrites al Règim de Retirs Obrers i haver complert les altres clàusules que regulen la concessió del subsidi. Per pagaments de pensions de capitalització a favor d'obres que compten ja 65 anys, la Caixa ha satisfet 30.048'20 pessetes i així mateix ha abonat 76 mil 100 pessetes en concepte de 62 bonificacions extraordinàries de 350 pessetes cadascuna, i 136 de 400, concedides a 198 vells majors de 65 anys que, havent sol·licitat l'import de llur compte de capitalització, han estat compresos en el repartiment de la quantitat procedent del recàrrec per al Retir Obrer sobre les transmissions de béns per herències entre parents des del cinquè grau col·lateral, inclusivament, o entre persones sense vincle de parentiu.

—Al Ferrol s'han distribuït les llibretes de retir a tots els obrers que han complert els 65 anys.

—La comissió organitzadora del I Congrés de Cases Barates, que s'ha de celebrar en aquesta ciutat del 23 al 26 de setembre pròxim, ha començat a repartir les convocatòries, reglament i butlletins d'inscripció al dit Congrés.

La sessió inaugural o la de clausura serà presidida pel ministre de Treball, Comerç i Indústria, don Eduard Aunós.

Són ja moltes les adhesions que es reben de les Cooperatives de Barcelona i de la resta d'Espanya, i tot fa preveure que el dit Congrés revestirà excepcional importància.

—Una comisió d'Enginyers civils es reuní a Madrid per nomenar el Comitè nacional de l'"organització científica del treball" i per estudiar les propo-

sicions que es presentaran al Congrés Internacional de Roma i al Comitè internacional del Consell de Ginebra.

Molta feina tenen a fer.

—La Direcció d'Acció Social Agrària ha adquirit el poble de Garrate (Zamora), amb els terrenys immediats, per 850.000 pessetes.

En el termini de 20 anys els veïns pagaran una contribució que fixarà la Direcció d'Acció Social, passant a éser propietaris dels terrenys.

Aviat es publicarà el Decret corresponent.

Al poble regna gran alegria per no existir ja cap propietari, quedant en canvi convertits ara tots els veïns en amos del poble.

—La crisi de treball que se sent arreu d'Espanya com a conseqüència de l'antiga mala política aranzelària, ha pres caïres greus a Astúries per la crisi minera que sofreix aquell Principat.

—El governador de Saragossa les ha emprès contra els jocs prohibits que allí, d'amagatotis, es juguen i fan estralls.

Els jugadors, per a despistar, juguen a jocs lícits convertint-los en il·lícits, però no els valdrà aquesta manya.

Estranger

A la República Argentina el govern ha prohibit el joc en les platges principals.

—A Iugoslàvia això del feminisme truculent avança massa. Ja tenim allí ferrocarrils servits per dones. Les noves línies que afluïxen a Belgrad estan plenes d'empleades, i diu que ho fan molt bé. Endavant, doncs!

—La Cambra de diputats de la República del Brasil ha acordat la supressió del partit Comunista per 118 vots contra 18.

—Els partits belgues, posats d'acord, han voltat unànimement la proposició de M. Carton de Wiart, el líder catòlic-social, establint l'obligació que figura la pensió familiar en els salaris. El "salari familiar" ja és un fet a Bèlgica. Felicitem-nos-en.

—A la Setmana Social de Nancy hi han assistit, demés dels representants de totes les entitats socials de França, dinou delegats d'altres tantes nacions, entre elles Espanya.

—El doctor Stetson, bisbe protestant de la secta Episcopaliana, acaba d'emetre judicis severíssims contra el divorci. Diu que és la destrucció de la família; que és una poligàmia progressiva; que és preferible la poligàmia oriental que almenys no deixa sense llar als fills, al divorci tal com es practica als Estats Units i a tot arreu, destruint les llars i dispersant els fills.

—La crema de boscos en els països mal governats és una cosa ordinària a l'estiu. Als Balcans es registren sovint cremes, però els autors són perseguits i castigats.

—A xecoeslovàquia es preocupen intensament del problema de l'habitació barata. Es tracta de resoldre'l amb el concurs de la banca nacional i estrangera. Dinners no en mancaran.

Aquest número ha passat per la censura governativa

OBRES DE
J. Civera i Sormani

Sota els ulls clars de Madona Pobresa
(novel·la franciscana) **Preu: 4 ptes.**

Les abelles del jardí de la Reina i altres contes
Preu: 4 ptes.

Diccionari Català-Castellà i Castellà-Català
Preu: 14 Ptes.

GRAMÁTICA CATALANA (edició popular)
Preu: 0'75 Ptes.

EL FLAGELL DE LA BLASFEMIA **Preu: 0'50 Ptes.**
TERRA I CEL **Preu: 2 Ptes.**

D'IMMINENT PUBLICACIÓ

LLEÓ XIII I LA QÜESTIÓ SOCIAL
(Col·lecció Sant Jordi)

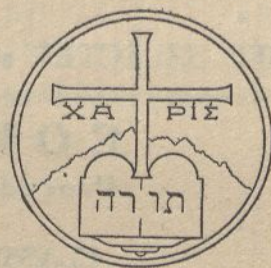
HISTORIA DE LA MUSICA (4 volums)
(Col·lecció Popular Barcino)

EN PREPARACIÓ

L'HEROISME DELS HUMILS (novel·la)
Les meves amigues les roses (novel·la)

LA BIBLIA

DE
MONTSERRAT

Aquesta traducció dels textos originals de la Bíblia amb el corresponent comentari, constarà de 23 volums de més de 300 planes en gran format. Unicament es ven per subscripció a tota la sèrie de volums. El preu de cada volum relligat és de 30 ptes. El pagament s'efectuarà a l'entrega de cada volum.

Demaneu prospectes especials al R. Pare Administrador de les Publicacions.

MONESTIR DE MONTSERRAT (BARCELONA)

El Bon Pastor

REVISTA MINISTERIAL DE LA CLERECIA

Número solt; 1 pta.

Un any, 10 ptes.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
«FOMENT DE PIETAT CATALANA»
EDITORIAL Balmes, S. A. Duran i Bas, 11
BARCELONA

VIDA CRISTIANA

Revista litúrgica publicada per
l'Associació d'Eclesiàstics
i Amics de l'Art Litúrgic

Surt nou vegades l'any en
quaderns de 48 pàgines

Pagament anticipat

S'admeten anuncis

Administració: Llibreria Casulleras.
Clarís, 15. — Barcelona.

Acadèmia Cots

Arcs, 10. - BARCELONA

FUNDADA EN 1879

Direcció general: Carrer Arcs, 10 (Places Santa Anna i Nova)

Telèfon 5041 A. - Apartat 782

CLASSES SELECTES separats els dos sexes per diferents pisos i escales

COMERÇ - IDIOMES

Procediments eminentment pràctics

CLASSES GENERALS, QUOTA MODICA

Constantment l'ACADEMIA COTS rep demanda d'alumnes per ocupar bones places.

ASSIGNATURES: Teneduria.—Càlcul.—Lletra comercial.—Correspondència.—Mecanografia.—Taquigrafia.—Francès i Anglès.—Alemany.—Classificació i Arxiu.—Alts estudis comercials.—Ortografia.—Dibuix industrial.—Linguòfons.—Màquines de calcular, etc.

Companyia Transatlàntica

VAPORS CORREUS ESPANYOLS

Serveis Regulars

RÀPID	} Espanya-Nova York	
DIRECTE		9 Expedicions a l'any.
RAPID: Nord d'Espanya a Cuba i Mèxic		16 Expedicions a l'any
EXPRESS: Mediterrani i l'Argentina		14 Expedicions a l'any.
LINEA: Mediterrani-Cuba-Mèxic-Nova Orleans		14 Expedicions a l'any.
" Mediterrani, Costa Firme i Pacífic		11 Expedicions a l'any.
" Mediterrani a Fernando Pó		12 Expedicions a l'any.
" a Filipines		3 Expedicions a l'any.

Servel tipus Gran Hotel-T. S. F.-Radio-telefonía - Orquestra - Capella, etc., etc.

Per informes, a les Agències de la Companyia en els principals ports d'Espanya. A Barcelona oficines de la Companyia: Plaça Medinaceli, 8

NO POT MANCAR EN CAP CASA

LA PARAULA CRISTIANA

Revista mensual: 100 pàgs. de text

Subscripció: Un any, 25 ptes.

Mig any, 15 ptes.

Número solt, 2'50 ptes.

**Administració: C. dels Angels, 22 i 24
BARCELONA**

FRANQUEO CONCERTADO

ATENES A. G.—Provença, 157.